

Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Facultatea de Inginerie Electrică

Cap.11

PROIECTARE INTERFETE GRAFICE UTILIZAND INSTRUMENTATIA VIRTUALA

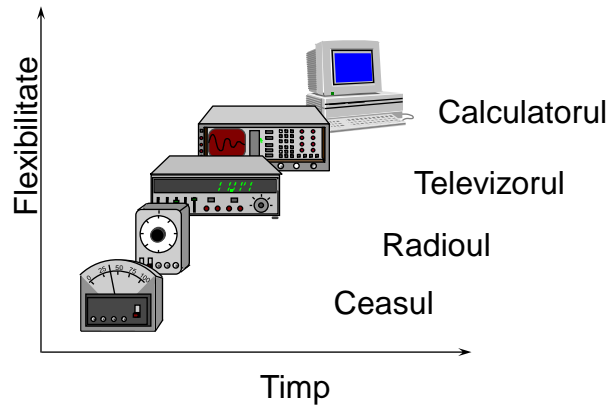
Curs: Proiectarea interfetelor grafice pentru monitorizare si control

CUPRINS

- Evolutia instrumentatiei
- Instrumentatia virtuala. LabView
- Realitate virtuala

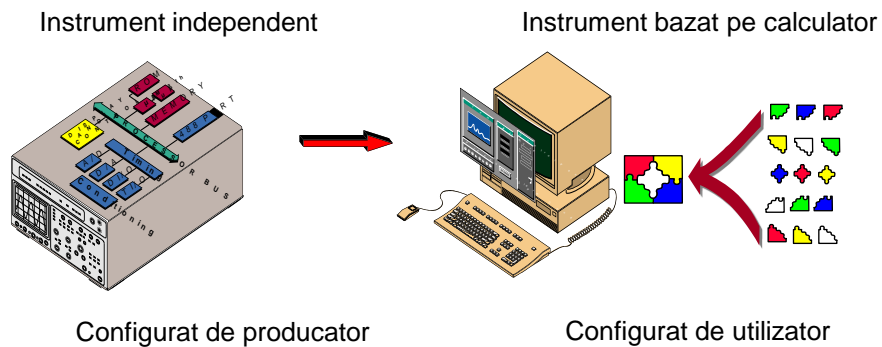
7.1 Evolutia Instrumentatiei

Instrumentatia virtuala bazata pe calculator a devenit noua metoda de instrumentatie de masura

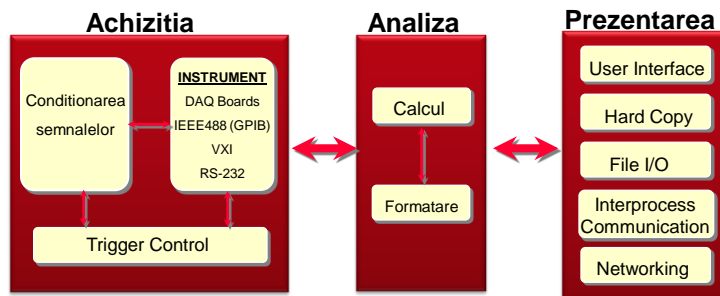
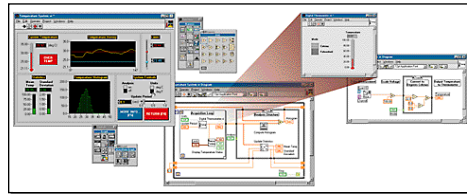
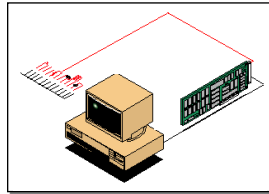

7.2 Instrumentatie Virtuala

Elementele cheie ale instrumentatiei virtuale

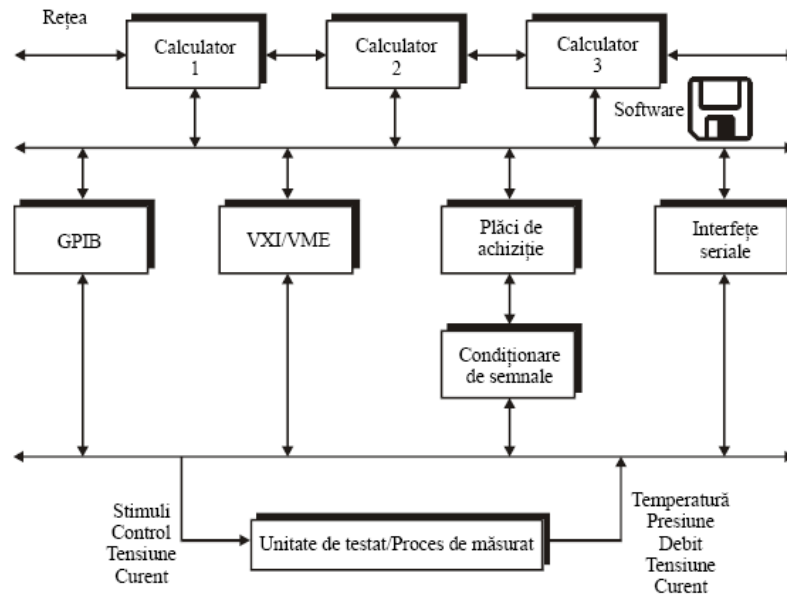
Instrument virtual

Componente uzuale :

- unul sau mai multe sisteme de calcul;
- interfețe de rețea;
- software;
- dispozitive de intrare-ieșire (GPIB, VXI, plăci de achiziție);
- instrumente de măsură clasice, interfațabile;
- procesul controlat sau unitatea de testat

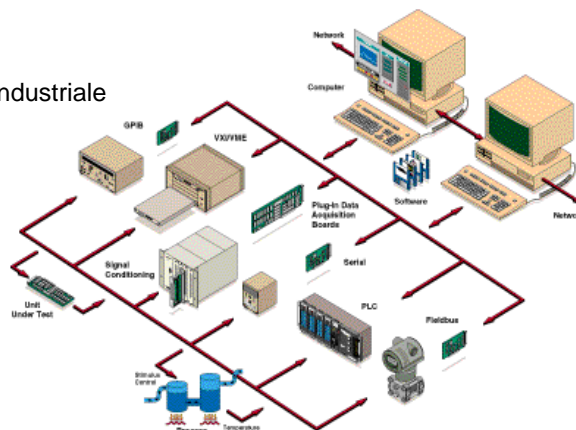
Exemplu configuratie instrumentatie virtuala

Instrument virtual

Avantaje:

- Componente standard industriale
- Flexibilitate
- Scalabilitate
- Conectivitate
- Compatibilitate
- Productivitate crescuta
- Cost redus

Clasificari instrumente virtuale

Clasificare dupa domeniului de utilizare:

- sisteme pentru testare
- sisteme de control automat al proceselor;
- sisteme pentru efectuarea de cercetări științifice

Clasificare dupa modul de functionare:

- **modul de lucru “live”**, în care se configureaza fizic echipamentul de masurare , cuplat cu la sistemul de calcul și care achiziționează date din procesul studiat, urmat de procesul de analiză, interpretare și afișare a rezultatelor;
- **modul de lucru simulare (“not live”)** în care se poate doar simula funcționarea echipamentului de măsurare asupra eşantioanelor unor semnale generate prin mijloace software.

LabVIEW

LabVIEW: este un mediu de programare grafic folosit de milioane de ingineri si cercetatori pentru a **dezvolta sisteme sofisticate de masurare, testare si control** folosind inlocuind grafice intuitive si cabluri ce seamana cu un flowchart.

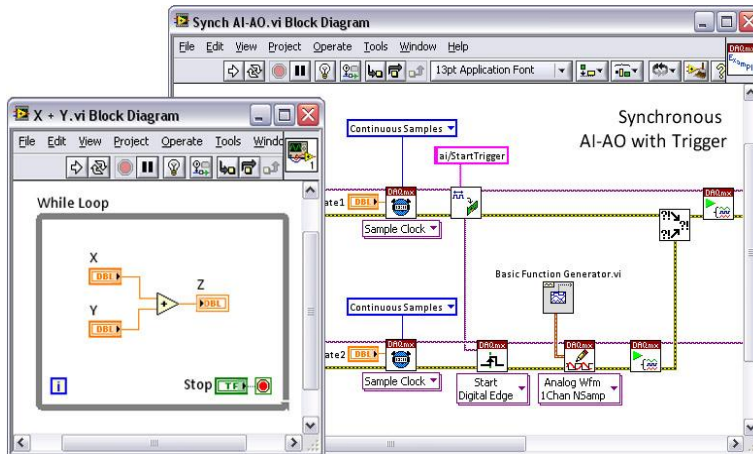
- Oferă integrarea a mii de dispozitive hardware si sute de librării pentru analize avansate si vizualizare a datelor - toate pentru a **crea instrumente virtuale.**
- este **accesibil pentru multiple sisteme de operare**

Caracteristici LabVIEW

Programare rapida

- ❑ **Programare grafica:** drag-and-drop, blocuri grafice de functii in loc de linii de text.
- ❑ **Reprezentarea cursiva a informatiilor:** datorita unei reprezentari intuitive de tip flowchart, dezvoltarea, mentenanta si intelegerea codului este mai usoara.

Caracteristici LabVIEW

Integrarea componentelor hardware cu LabVIEW

- ❑ **I/O si comunicatie:** prin conectarea la orice instrument sau senzor cu librariile preinstalate sunt accesibile cateva mii de drivere.
- ❑ **Hardware de tip plug-and-play:** ofera integrarea aparatelor de tip plug-and-play de la NI pentru USB, PCI, PXI, Wi-Fi, Ethernet, GPIB, etc.

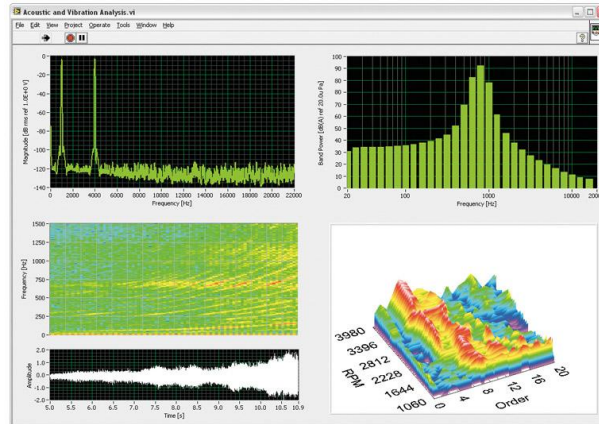

Caracteristici LabVIEW

Procesare de semnal si analiza avansata

- ❑ **Analiza incorporata:** sunt accesibile mii de functii specifice ingineriei cum ar fi analiza de frecventa, ajustarea unei curbe empirice, etc.
- ❑ **Procesare de semnal:** masuratori interactive si analize in timp real pe semnalele achizitionate

Caracteristici LabVIEW

Afisarea datelor si interfetele utilizatorilor

- ❑ **Comenzi incorporate:** interactiune cu datele folosind sute de comenzi de tip drag-and-drop, grafice si unelte de vizualizare 3D
- ❑ **Comenzi speciale create de utilizator:** schimbarea pozitiei, marimii si culorii butoanelor de control sau crearea propriilor butoane de comanda in cateva secunde

Caracteristici LabVIEW

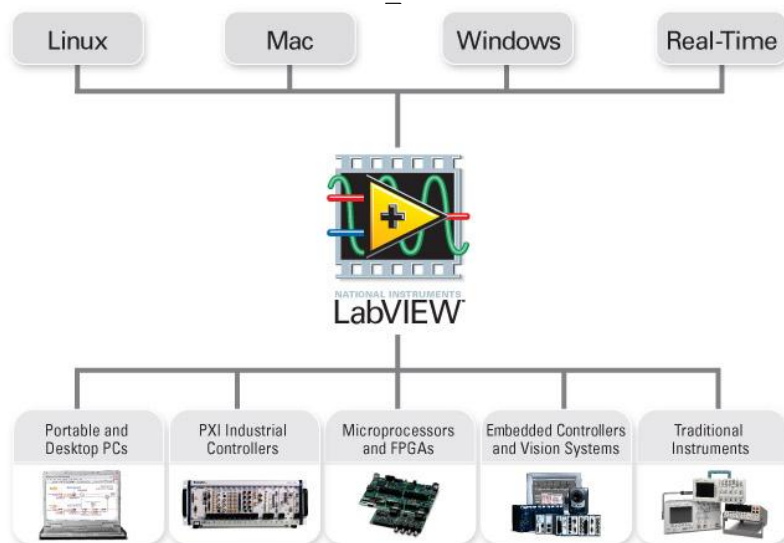
Sisteme de operare multiple

- ❑ **Sisteme de operare in timp real si de tip Desktop:** codul dezvoltat poate fi reutilizat in Windows, Mac, Linux si in sisteme de operare in timp real, cum ar fi VxWorks
- ❑ **FPGA-uri si Microprocesoare:** folosind aceeasi metoda grafica puteti programa diferite arhitecturi embedded, inclusiv microcontrolere ARM si FPGA-uri

Caracteristici LabVIEW

Sisteme de operare multiple

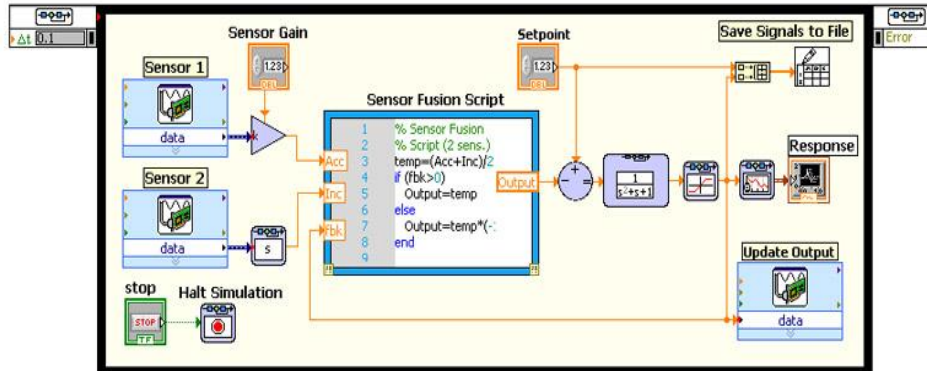

Caracteristici LabVIEW

Mai multe moduri de programare

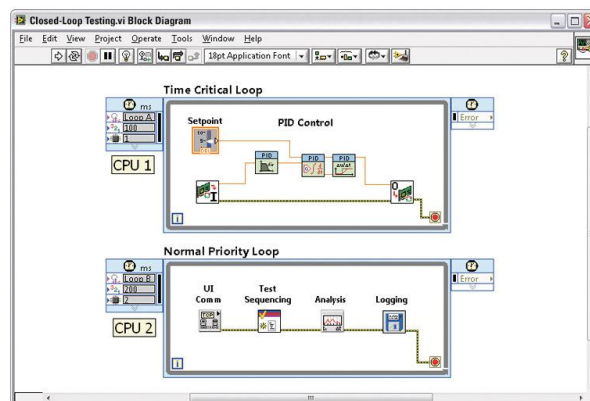
- ❑ **Refolosirea codurilor:** se pot integra coduri pe baza de text si DLL-uri sau fisiere .m native , etc
- ❑ **Multiple moduri de design:** se pot incorpora modele de calcul aditionale cum ar fi diagramele de simulare dinamica sau cele de stare

Caracteristici LabVIEW

Programare multicore

- ❑ **Multithreading automat:** permite prelucrarea rapida a unor seturi mari de date si algoritmi complexi (thread-uri multiple)
- ❑ **Scoaterea in evidenta a executiei:** codul poate fi optimizat usor folosind optiuni de vizualizare si debugging

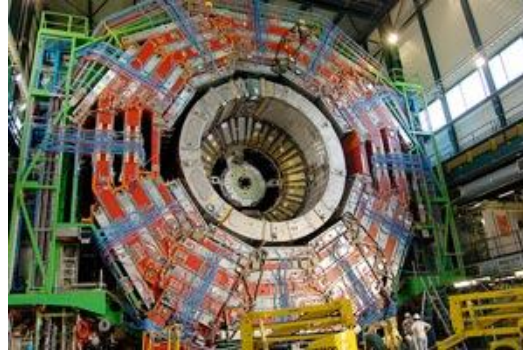

Domenii de aplicare LabVIEW

masuratori de temperatura

Controlul accelerator de particule

Domenii de aplicare LabVIEW

Achizitia de date si procesarea semnalelor

- Masurarea oricarui senzor pe orice magistrala
- Analiza avansata si procesare de semnal
- Afisarea datelor pe interfete personalizate
- Inregistrarea datelor si generarea de rapoarte

Testarea si validarea automata a sistemelor

- Automatizarea testelor de validare/fabricare a produsului
- Controlarea instrumentelor multiple
- Analizarea si afisarea rezultatelor testelor cu interfete personalizate

Instrumente de control

- Colectarea automata a datelor
- Controlul a multiple instrumente
- Analiza si afisarea semnalelor

Control si masuratori industriale

- Achizitionare date la viteze mari
- Implementare usoara PID si control avansat
- Conectare la orice sistem sau controller logic programabil
- Implementarea mecatronica, proiectarea de masini cu unelte specifice pentru aplicatie

Domenii de aplicare LabVIEW

Proiectarea sistemelor embedded

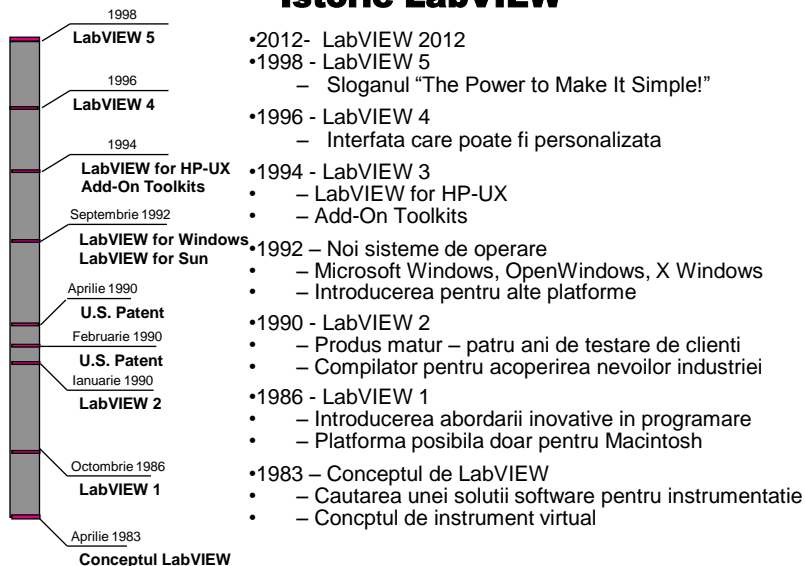
- Reutilizarea codurilor HDL si ANSI C
- Integrarea imediata a aparaturii hardware
- Crearea prototipurilor cu tehnologia FPGA
- Accesarea uneltelor specializate pentru domeniile medical, robotica etc.

Teste academice si cercetari

- Aplicarea unei apropieri interactive si practica invatarii
- Combinarea proiectarii in functie de algoritmi cu masurari de date reale
- Cresterea performantele aplicatiilor cu procesare multicore

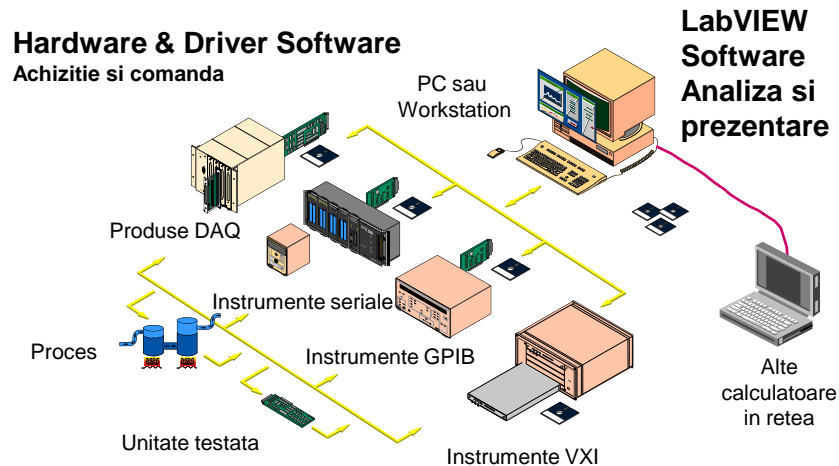

Istoric LabVIEW

Integrarea sistemului

Companii producatoare de instrumente virtuale

7.3 Realitate Virtuala

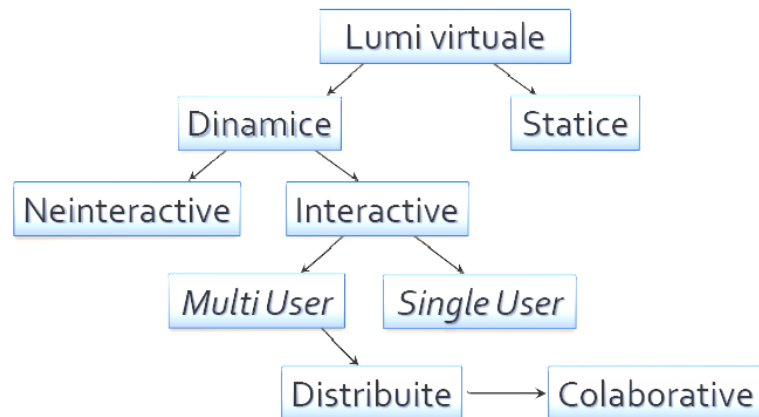
Realitate virtuala (Virtual Reality): simulare generată de calculator a unui mediu 3D în care utilizatorul vizualizează și manipulează obiecte virtuale

Istoric:

- ❑ **Cyberspațiu** – *cyberspace*
- ❑ **Interacțiuni sociale via Internet: MUD** – *Multi-User Dungeon* (1978)
- ❑ **Medii virtuale militare:** SIMNET (1983), DIS – *Distributed Interactive Simulation* (1993)
- ❑ **Medii virtuale academice:** NPSNET (1991), PARADISE (1993), DIVE (1992)
- ❑ **Jocuri (în rețea):** Spacewar! (1962, primul joc de calculator), Dogfight (1984), Doom (1993)
- ❑ **primul sistem de realitate virtuală:** Sensorama (1962)-lipsit de interactivitate
- ❑ **primul simulator de zbor realist:** Flight (1983), rulând pe stații grafice
- ❑ **prima lume virtuală 2D multi-user** oferită pe scară largă: Habitat (1985)
- ❑ **prima lume virtuală 3D** lansată public: Alpha World (1995) -Active Worlds
- ❑ **VRML** – *Virtual Reality Modeling Language*: limbaj descriptiv de modelare 3D VRML 1.0 (1995), VRML97 (1997, standard ISO) în prezent, X3D – *Extensible 3D Graphics* (www.web3d.org/x3d)

Lume virtuala (Virtual World): mediu virtual simulat pe calculator destinat utilizatorilor care-l vor “locui” si vor interactiona prin intermediul avatarilor

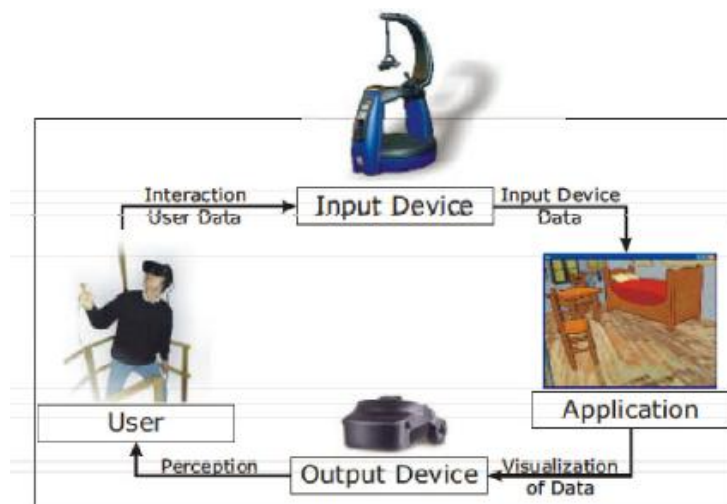

Mediu virtual distribuit

Arhitectura mediilor virtuale

Aplicatie: Mediu virtual militar DIS

Realitatea complementara (Augmented Reality): combinație a unei scene reale vizualizată de utilizator cu o scenă virtuală generată de calculator

Aplicatii: în medicină (chirurgie virtuală), aviație, știință (simulări), publicitate, turism

Aplicatie: Augmented Reality

Aplicatie: Augmented Reality Encyclopedia

Curs: Proiectarea interfetelor grafice pentru monitorizare si control

Aplicatie: iPhone cu browser Augmented Reality Layer

Curs: Proiectarea interfetelor grafice pentru monitorizare si control

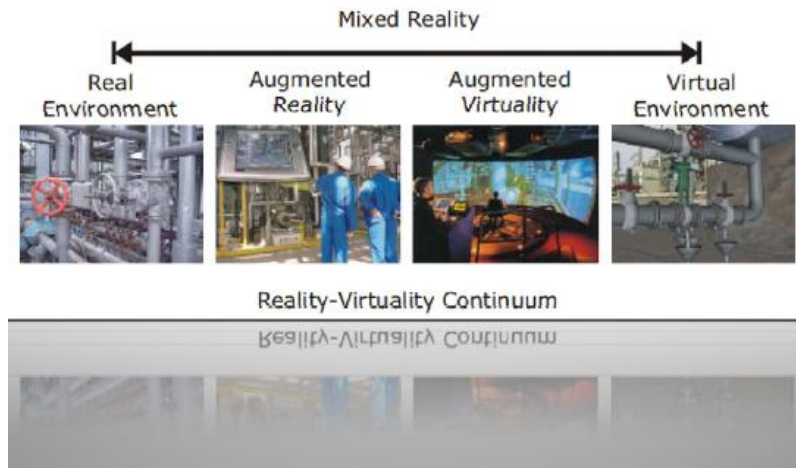
Aplicatii: TOUCH TO:

REALITATEA VIRTUALA COMPLEMENTARA

Mixed Reality: de la medii reale la cele virtuale

Realitatea virtuala complementara (Augmented Virtuality-Mixed Reality): imersiunea unor obiecte reale intr-o lume virtuala

Aplicatii: jocuri pe calculator

DISPOZITIVE SI ECHIPAMENTE DESTINATE RV

Echipamente de vizualizare stereoscopica 3D:

- Ochelari 3D
- Casti virtuale 3D comerciale/profesionale de mare rezolutie si panoramice
- Proiectoare si sisteme de proiectie 3D, sisteme 3D DLP HDTV
- Monitoare 3D cu vizualizare cu/fara ochelari speciali
- Camere digitale 3D, web camere 3D

Echipamente de vizualizare stereoscopica 3D:

MONITORE STEREOSCOPICE 3D

- NU necesita ochelari speciali
- obiectele 3D pot iesi si pluti in fata ecranului (efect " out of screen") de la 15 cm pana la 1,35 metri, proportional cu diagonala monitorului

Echipamente de vizualizare stereoscopica 3D:

MONITORE 3D CU OCHELARI

- necesita ochelari cu lentile polarizate
- Pret: 1.050 lei

Echipamente de vizualizare stereoscopica 3D:

MONITORE 3D HDTV

Echipe de vizualizare stereoscopica 3D:

CAMERA DIGITALA STEREOCOPICA 3D

- Rezolutie 3,2 Megapixeli;
- Zoom optic 8X;
- Slot memorie flash 1 GB;
- Card memorie flash 1 GB inclus;
- Pret 4.990,00 Lei

Imagini stereoscopice 3D, pot fi vizualizate cu : ochelari 3D, pe monitoare autostereoscopice 3D fara ochelari, pe monitoare 3D cu ochelari polarizati sau cu sistemul de proiectie 3D

Echipe de vizualizare stereoscopica 3D:

CAMERA WEB 3D MINORU

- 2 obiective VGA 640x480 senzor CMOS;
- Conexiune USB 2.0;
- Microfon incorporat;
- Se livreaza cu 5 perechi ochelari 3D anaglyph;
- Pret: 349,00 Lei

Trackere, sisteme de tracking si mocap (motion capture):

- Head-tracking
- Motion tracking
- Optical measurement systems
- Sisteme motion capture cu senzori inertiali
- Sisteme motion capture optice cu camere video si markeri optici

Trackere, sisteme de tracking si mocap (motion capture):

SISTEM CAPTARE MISCARE GYPSY 6

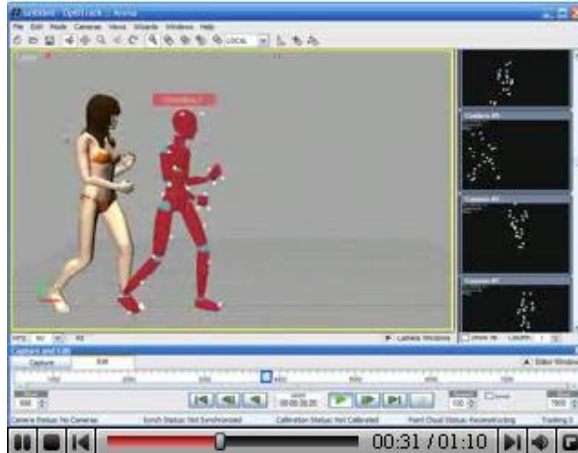

- Contine 37 potentiometre si 2 senzori giroscopici inertiali
- Numar articulatii / rotatii 16;
- Libertate de miscare nelimitata;
- Greutatea sistemului 6 kg;
- util pentru animatori, profesori si cercetatori

Trackere, sisteme de tracking si mocap (motion capture):

SISTEM CAPTARE MISCARE OptiTrack

Pret : 39.000 Lei

Manusi virtuale

Left- or right-hand gloves are made of flexible/stretchable material that supplies a comfortable, lightweight fit for a wide range of hand sizes.

CyberGlove II Wireless Glove with VirtualHand for MotionBuilder
wireless CyberGlove

Simulatoare:

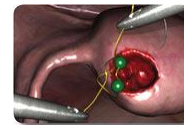
- ❑ medicale: Lapsim, Simpraxis, LaparoscopyVR, Endoscopy, Vascular, etc
- ❑ auto: EF-x, EF-truck
- ❑ pentru divertisment: 3D Vracer, 3D Virtual Dragon, 3D VR Bike

Simulatoare medicale:

SIMULATOR LAPAROSCOPIC LAPSIM

- ❑ include module video interactive care ofera cursantului un mediu de lucru virtual cat mai aproape de realitate.

Simulatoare auto:

EF-S3

- Simulator auto pentru scolile de soferi
- Sistem de afisare: 120 grade cu **3 ecrane LCD de 22"**;
- Cutie de viteza, pedale din otel;
- Directie cu force-feedback**;
- Scaun reglabil;
- Peste 200 km de drum si 80 intersectii simulate, sunete reale (claxon, etc)

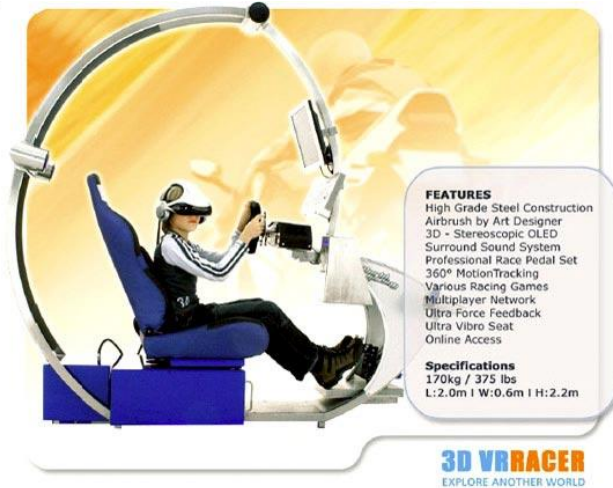
Simulatoare auto:

- Simulator autocamion pentru categoriile "C" si "E"
- Cabina autocamion reala;
- Sistem de afisare, oglinzi retrovizoare: 7 ecrane LCD;
- Baza de date 3D include un oras mare cu: centura, jonctiuni, peste 200 Km strada, 80 intersectii

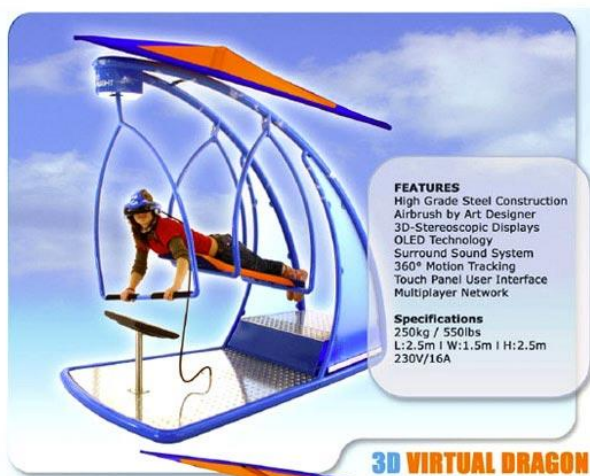
Simulatoare divertisment:

☐ Simulator 3D VR Racer

Simulatoare divertisment:

☐ Simulator 3D Virtual Dragon

Simulatoare divertisment:

- Simulator 3D bicicleta

Dispozitive haptice

DISPOZITIV PHANTOM OMNI

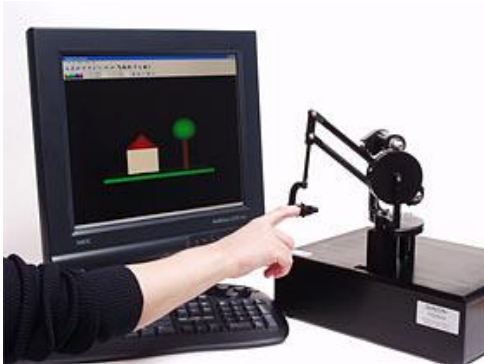

- producator Sensable
- 6 grade de libertate
- destinat "atingerii" si manipularii obiectelor virtuale
- Se foloseste in cercetare si proiectare asistata pe calculator.
- Pret: 10.990,00 Lei

Dispozitive haptice

DISPOZITIV PHANTOM PREMIUM

- producator Sensable
- 3 grade de libertate cu force feedback
- permite interactionarea cu realitatea virtuala prin atingerea, modificarea sau manipularea obiectelor virtuale
- Se foloseste in cercetare si proiectare asistata pe calculator.
- Pret: 82.500,00 Lei

PROIECTAREA APLICATIILOR RV

ISTORIC AL MEDIILOR VIRTUALE DISTRIBUITE:

VRML (Virtual Reality Modeling Language): limbaj descriptiv de modelare 3D, VRML 1.0 (1995), VRML 2.0 (1996), VRML97 (1997, standard ISO)

X3D (Extensible 3D Graphics): extinde VRML, standard superior VRML, bazat pe XML propus de Consorțiul Web3D: www.web3d.org/x3d, **X3D** : utilizat pentru reprezentarea și transmiterea scenelor/obiectelor 3D utilizând XML.

INSTRUMENTE DE ACCESARE A APLICATIILOR VR

EXEMPLE: PLUG-IN , PLAYERE, VIEWERE

VRML:

- ❑ **Windows:** [Cosmo Player](#), [Octaga Player](#), [Cortona3D Viewer](#), [BS Contact](#),
[FreeWRL](#), [OpenVRML](#)
- ❑ **Linux:** [Octaga Player](#), [BS Contact](#), [FreeWRL](#), [OpenVRML](#)
- ❑ **Mac:** [Octaga Player](#), [FreeWRL](#), [OpenVRML](#)

X3D:

Windows: [Octaga Player](#), [BS Contact](#), [InstantPlayer](#), [FreeWRL](#), [OpenVRML](#), [Xj3D](#)

INSTRUMENTE DE ACCESARE A APLICATIILOR VR

EXEMPLE: PROGRAME SOFTWARE, APPLLET-URI

- ❑ [InstantPlayer](#) (Multi-platform),
- ❑ [Octaga Player](#) (Windows, Linux),
- ❑ [BS Contact](#) (Windows),
- ❑ [SwirlX3D](#) (Windows),
- ❑ [FreeWRL](#) (Multi-platform),
- ❑ [OpenVRML](#) (Multi-platform)
- ❑ [Adobe 3D Reviewer](#) (Windows),
- ❑ [Deep View](#) (Windows),
- ❑ [Myriad 3D Reader](#) (Windows)
- ❑ [Xj3D](#) (Multi-platform, toolkit),
- ❑ [view3dscene](#) (Multi-platform),
- ❑ [Orbisnap](#) (Multi-platform),
- ❑ [Demotride](#) (Windows),
- ❑ [Alteros 3D](#) (Windows),
- ❑ [Heilan X3D Browser](#) (Windows, Linux)
- ❑ [Java 3D VRML Loader](#) (Toolkit),
- ❑ [CyberX3D](#) (Toolkit),
- ❑ [X3D Tool Kit](#) (Toolkit),
- ❑ [Open ActiveWrl](#) (Toolkit),
- ❑ [SimVRML](#) (Mac),
- ❑ [xVRML](#)
- ❑ [Pocket Cortona](#) (PDA),
- ❑ [MobiX3D](#) (PDA),
- ❑ [BS Contact J](#) (Applet),
- ❑ [3D-Online](#) (Applet)
- ❑ [Flux Player](#) (acum [Vivaty Player](#)),
- ❑ [SwirlX3D](#),
- ❑ [ExitReality](#),
- ❑ [RTI 3D Model Viewer](#),
- ❑ [GLView](#), etc

INSTRUMENTE DE ACCESARE A APLICATIILOR VR

EXEMPLE: BROWSERE 3D

Exit Reality

Spacetime 3D

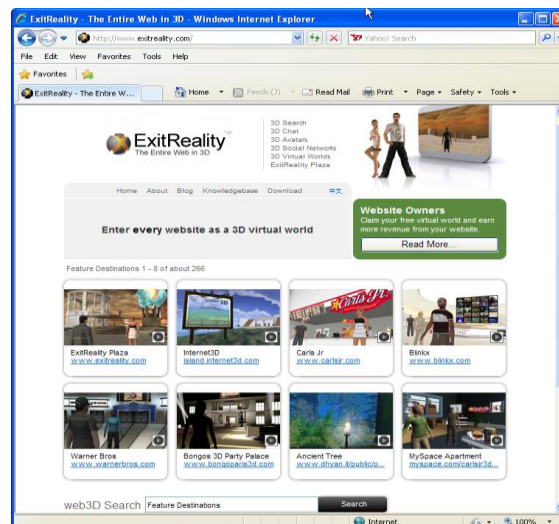
3B

Cortona3D Viewer

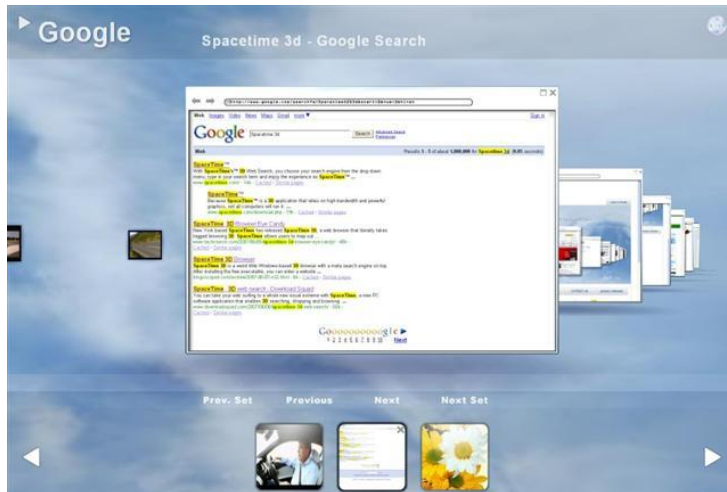
BROWSERE 3D: ExitReality

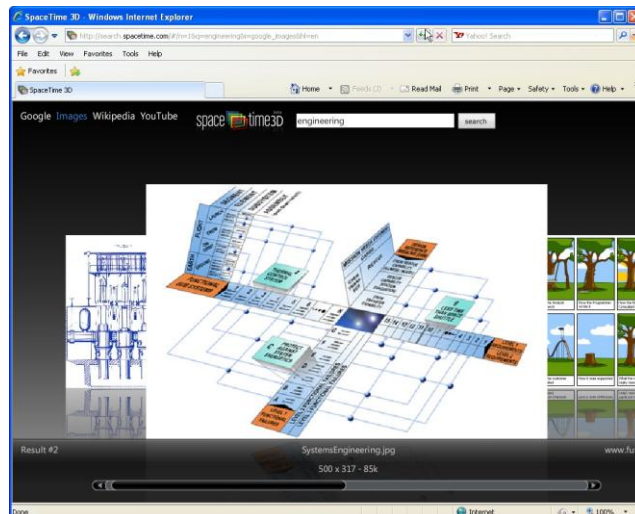

BROWSERE 3D: Spacetime 3D

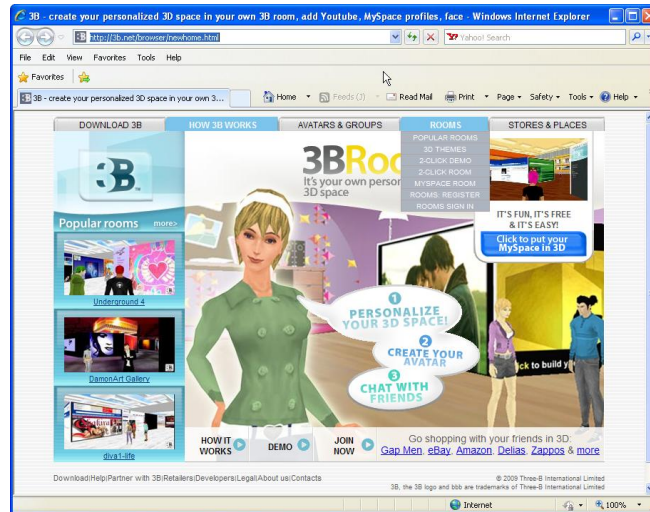

BROWSERE 3D: SpaceTime 3D

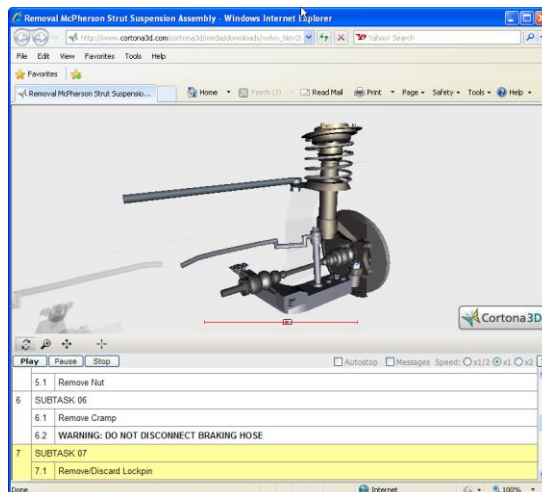

BROSERE 3D: 3B

BROSERE 3D: Cortona3D Viewer

METODOLOGII DE PROIECTARE A MEDIILOR VIRTUALE

Procese de design:

- design 3D,
- design elemente multimedia,
- design componente arhitectura interna,
- design sistem VR

Procese de implementare:

- implementare componente hardware
- implementare aplicatii software multimedia

INSTRUMENTE DE PROIECTARE A MEDIILOR VIRTUALE

EXEMPLE: Authoring Software

- [X3D-Edit](#) (multiplatforma) pentru editarea X3D, și realizarea exemplelor în format Sourcebook and SAVAGE (gratuit)
- [Vivaty Studio](#) ieftin și are facilitati de modelare 3D în format X3D.
- [SwirlX3D Editor](#) mediu ce permite realizarea aplicatiilor virtuale în format X3D/VRML
- [Wings3D](#) gratuit (open-source) , mediu destinat proiectarii aplicatiilor în format X3D/VRML
- [Blender](#) gratuit, (open-source) mediu ce permite realizarea aplicatiilor 3D care permite exportul fisierelor în format X3D
- [Open Cobalt](#): browser 3D și aplicatie de proiectare a lumilor virtuale multi-user, free, open source. Poate fi utilizat în rețele locale sau pe Internet.
- [AC3D](#) mediu de proiectare a aplicatiilor virtuale 3D , include support pentru exportul fisierelor în format X3D
- [Altova XMLSpy](#) mediu de dezvoltare a aplicatiilor în XML cu facilitati de modelare, editare și depanare
- [Project Wonderland](#): open source, destinat creării lumilor virtuale, aplicatiilor colaborative destinate afacerilor, simularilor interactive multi-user

EXEMPLE: Vivaty

Vivaty: browser 3D si aplicatie de proiectare a lumilor virtuale multi-user , ieftin. are facilitati de modelare 3D in format X3D

EXEMPLE: Open Cobalt

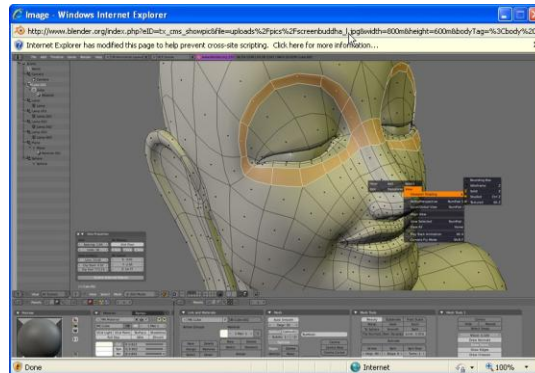
Open Cobalt: browser 3D si aplicatie de proiectare a lumilor virtuale multi-user , free, open source . Utilizeaza mediul software Squeak de tip sistem open source Smalltalk disponibil pentru Windows, Mac, si Unix si poate fi utilizat in retele locale sau pe Internet.

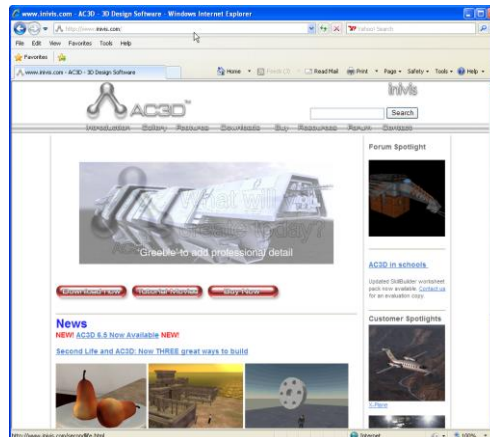
EXEMPLE: Blender3D

Blender: gratuit, (open-source) mediu ce permite realizarea aplicatiilor 3D care permite exportul fisierelor in format X3D

EXEMPLE: AC3D

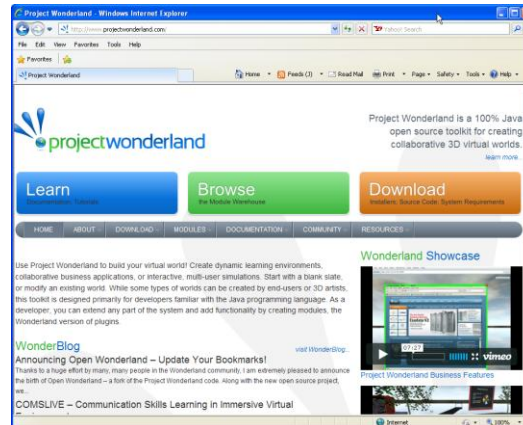
AC3D: mediu de proiectare a aplicatiilor virtuale 3D , include support pentru exportul fisierelor in format X3D

EXEMPLE: Project Wonderland

Project Wonderland: open source , destinat crearii lumilor virtuale, a mediilor dinamice , a aplicațiilor colaborative destinate afacerilor, sau simularilor interactive multi-user .

INSTRUMENTE DE PROIECTARE A MEDIILOR VIRTUALE

EXEMPLE: mediu/univers virtual

- ❑ **Second Life:** mediu virtual comercial 3D online, dezvoltat de Linden Lab (din 2003), permite utilizatorilor înregistrați (residents) să realizeze activități & interacțiuni sociale multiple: evenimente, jocuri, comerț electronic, colaborări, educație.
- ❑ **Entropia Universe:** univers virtual 3D online destinat pentru interacțiuni sociale, comerț, etc. bazat e economia reala , oferind facilitati de creare a altor lumi virtuale.
- ❑ **Habbo :** mediu virtual social destinat adolescentilor care include 32 comunitati online , 100 milioane de avatari creati pina in 2008
- ❑ **There:** mediu virtual destinat tinerilor pentru jocuri si chat

EXEMPLE: Second Life

Second Life: mediu virtual comercial 3D online, dezvoltat de Linden Lab (din 2003), permite utilizatorilor înregistrați (residents) să realizeze activități & interacțiuni sociale multiple: evenimente, jocuri, comerț electronic, colaborări, educație.

Caracteristici:

- monedă fictivă (Linden dollar),
- tranzacții economice de tip B2C (Business to Consumer), C2C (Consumer to Consumer)
- publicitate “virtuală” – adverworlds

Utilizări : eBusiness, eLearning, organizare de evenimente virtuale, simulări, jocuri sociale etc.

Second Life presentation

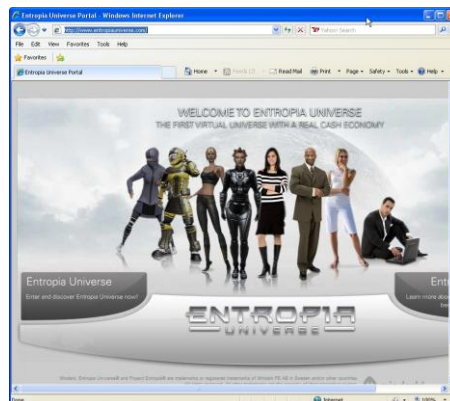

Second Life Tutorial

EXEMPLE: Entropia Universe

Entropia Universe: univers virtual 3D online online destinat pentru interactiuni sociale , comert, etc. bazat e economia reala , oferind facilitati de creare a altor lumi virtuale.

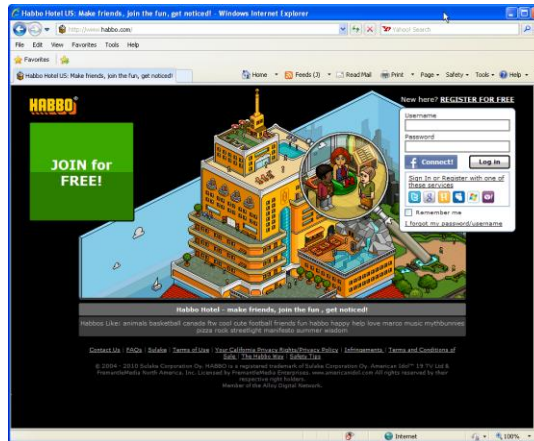

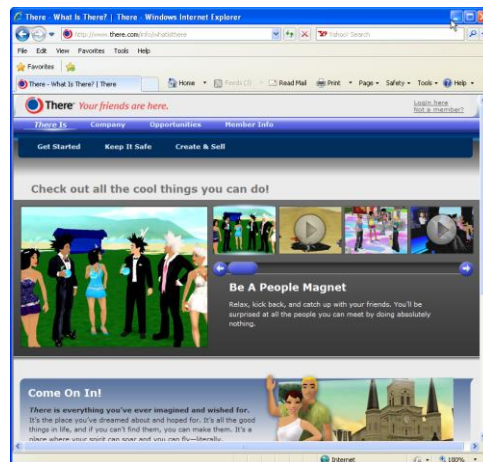
EXEMPLE: Habbo

Habbo : mediu virtual social destinat adolescentilor care include 32 comunitati online , 100 milioane de avatari creati pina in 2008

EXEMPLE: There

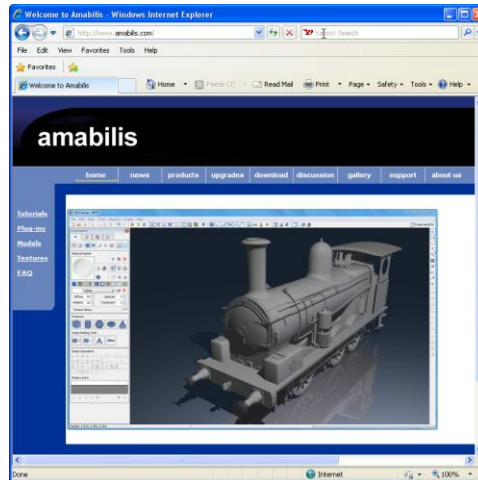
There: mediu virtual destinat tinerilor pentru jocuri si chat, 2 milioane de utilizatori

EXEMPLE: Amabilis

Amabilis: mediu virtual destinat proiectarii aplicatiilor si modelarilor 3D

EXEMPLE: 3D Canvas Amabilis

3D Canvas Amabilis: mediu destinat proiectarii in timp real a unor aplicatii complexe de modelare si animatie 3D (inclusiv format .avi). Pret 35/60 USD

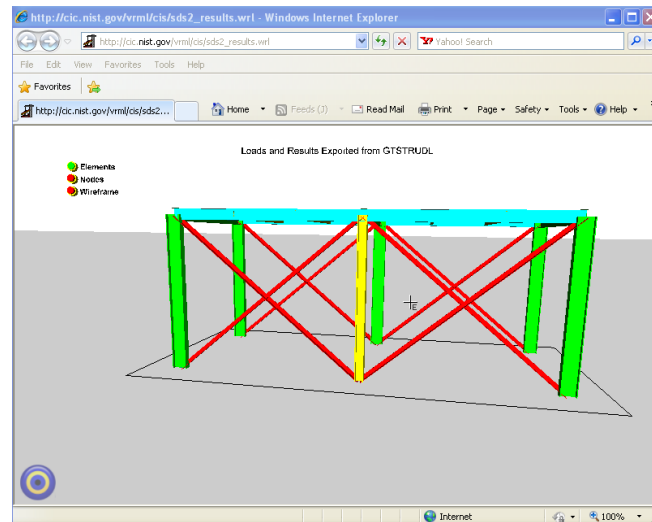

ALTE EXEMPLE INSTRUMENTE DE PROIECTARE VR

Produs	Adresa site:
3D Canvas Pro (gratis)	www.amabilis.com
Art Of Illusion (gratis)	www.artofillusion.com
Cosmo Worlds (gratis)	www.sgi.com
Dune (gratis)	www.dune.sourceforge.com
VrmlPad (150 USD)	www.paralellgraphics.com

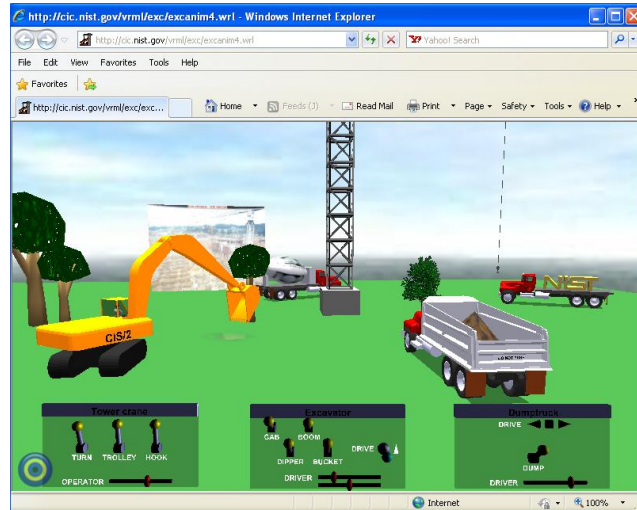

EXEMPLE VRML: **Structural Steel**

EXEMPLE VRML: User-Controlled Construction Equipment

EXEMPLE VRML: Virtual Cybernetic Building Testbed

